

Ajankohtaista liikenne- ja viestintäministeriöstä

Yksikön johtaja, viestintäneuvos Timo Kievari
11.12.2019

Uusi strateginen suunnittelutaso pitkjänteiseen kehittämiseen

Valtakunnallinen
liikennejärjestelmäsuunnitelma

**Kuntien ja
kaupunkiseutujen**
liikennejärjestelmäsuunnitelmat

Maakunnallinen
liikennejärjestelmäsuunnitelma

Liikennejärjestelmää kehitetään käyttäjien tarpeisiin vastaamiseksi

Ihmisten liikkumis- ja kuljetustarpeet

(eri väestöryhmät, erityyppiset alueet)

- Työ- ja opiskelumatkat
- Asiointi ja vapaa-aika
- Tavarankuljetus

Elinkeinoelämän tarpeet

- Työmatka-alueiden toimivuus
- Tarpeet kuljettaa tavaraa Suomessa ja kansainvälisesti

Lisäksi yhteiskunnallisia tarpeita:

liikennejärjestelmän turvallisuus ja kestävyys

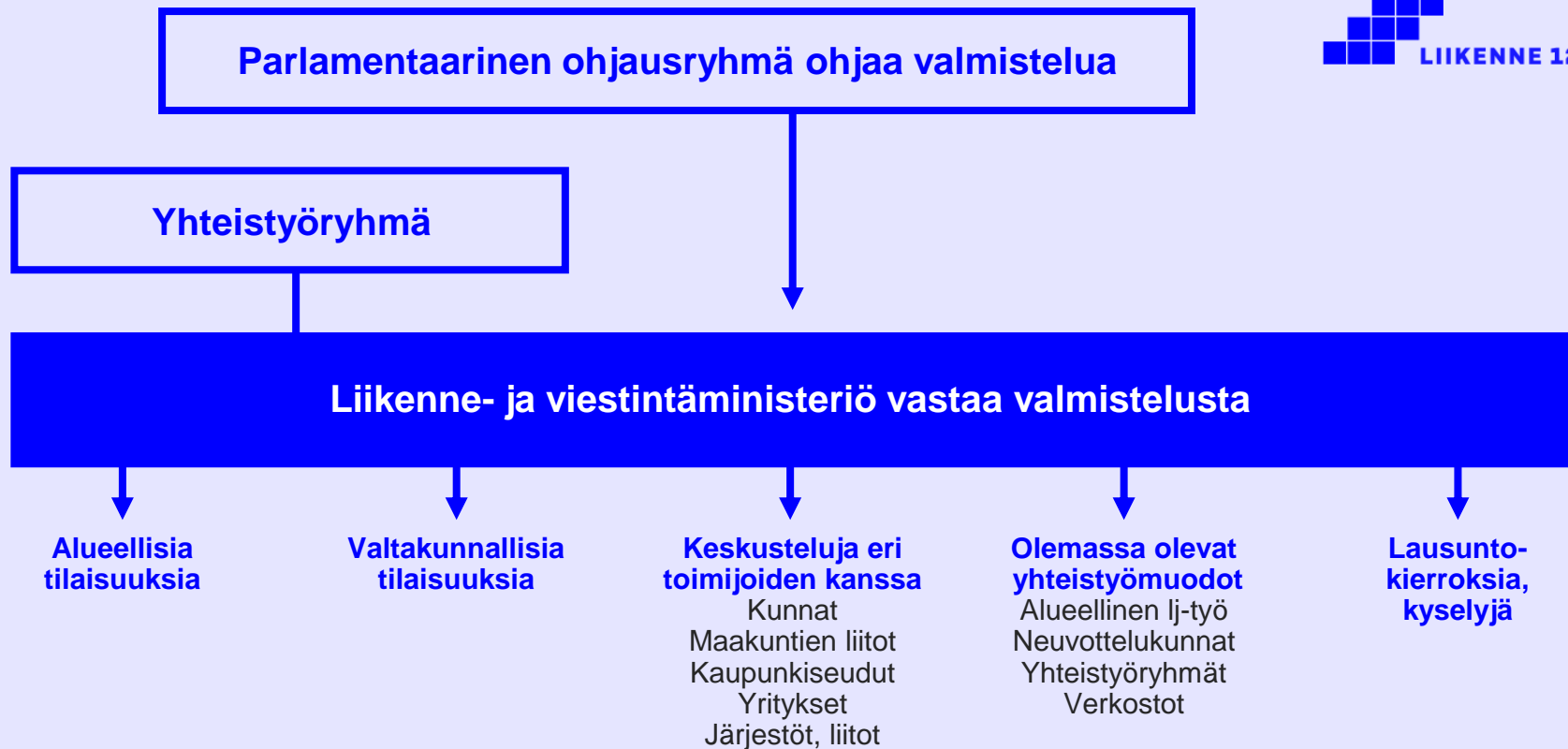

Mihin valtakunnallisella liikennejärjestelmäsuunnitelmalla pyritään

- Nostetaan esille liikennejärjestelmän merkitys käyttäjille ja yhteiskunnallisesti. Kansallisesti merkittävien liikennejärjestelmäasioiden tunnistaminen.
- Pitkäjänteinen näkymä yli hallituskausien liikennejärjestelmän kehittämiseen – yhdensuuntainen kehittäminen eri suunnittelutasoilla ja eri politiikkasektoreiden välillä.
- Yhteisen tilannekuvan luominen liikennejärjestelmän kehittämistarpeista (nykytila ja toimintaympäristön muutokset)
- Vaikutusten arvioinnin menetelmien kehittäminen ja yhdenmukaistaminen eri suunnittelutasoilla. Päätöksenteon tietopohjan kehittäminen.
- Tavoitelähtöinen tekeminen – vaikuttavimpien toimenpiteiden valinta
- Vuorovaikutteinen suunnitelman valmistelu – yhteistyö ja asioista keskustelu
- Jatkuvan liikennejärjestelmätyön tekemisen malli valtakunnallisella tasolla ja suunnitelman toteutumisen seuranta.

Suunnittelun eteneminen

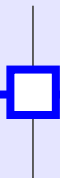

Valmisteluun liittyvä aineisto: valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=LVM018:00/2019

Vuorovaikutustilaisuudet (jatkuvan muun yhteistyön lisäksi)

Tavoitteita koskeva vuorovaikutus

Valtakunnallinen tilaisuus
Keskustelut maakuntien
liittojen ja ELY-keskusten
kanssa
Tilaisuus järjestöille ja liitoille

Tammikuu
2020

Alueelliset tilaisuudet (4 kpl)

Syötteen
toimenpideohjelman-
luonnoksen valmisteluun

Helmi-maaliskuu
2020

Valtakunnalliset tilaisuudet (2 kpl)

Toimenpideohjelman-
luonnoksen käsittely

Kesäkuu
2020

Valtakunnallinen tilaisuus

Toimenpideohjelman
viimeistelyvaiheessa

Lokakuu
2020

Vaikutusten arvioinnin viisi osa-alueetta

LAINSÄÄDÄNTÖ

Laki liikennejärjestelmästä ja maanteistä (503/2005)

Laki viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista (200/2005)

ARVIOITAVAT VAIKUTUKSET

Saavutettavuus sekä matkojen ja kuljetusten palvelutaso

Taloudellinen kestävyys

Ekologinen kestävyys

Sosiaalinen kestävyys

Liikennejärjestelmän turvallisuus

Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoiteaihiaita

1/8 Työmarkkina-alueiden toimivuutta kehitetään kaupunkiseutujen välistä saavutettavuutta parantamalla.

2/8 Suomen alueiden kansainvälinen saavutettavuus paranee.

3/8 Kuljetusten tehokkuus ja toimintavarmuus paranevat.

4/8 Työpaikkojen ja palveluiden saavutettavuus kestäväillä kulkumuodoilla paranee ja henkilöautosuoritteiden kasvu taittuu kaupunkiseuduilla.

5/8 Tieliikenteen turvallisuus paranee kohti muiden liikennemuotojen turvallisuustasoa ja EU:n nollaskenaariota.

6/8 Liikennejärjestelmän yhteiskuntataloudellinen tehokkuus paranee.

7/8 Kestävien kulkumuotojen osuus kasvaa ja liikenteen kasvihuonekaasupäästöt vähenevät kohti kansallista liikenteen päästövähennystavoitetta.

8/8 Liikennejärjestelmä mahdollistaa keskeisen tiedon hyödyntämisen ja uusien teknologioiden käytön täysimääräisesti.

Mitä seuraavaksi?

- LVM käy sidosryhmien kanssa keskusteluja tavoiteaihoista joulutammikuussa. Mm. valtakunnallinen tilaisuus 10.1.2020 Helsingissä.
- Sidoryhmäkeskustelujen tulokset tuodaan tiedoksi parlamentaarille ohjausryhmälle ja yhteistyöryhmälle.
- Parlamentaarinen ohjausryhmä linjaa muutaman erityisen tärkeän avaintavoitteen.

Sisävesiliikenne ja Saimaan kanava

Sisävesiliikenteen nykytila

Kotimaan vesiliikenteen tavarakuljetusten kokonaismäärä viime vuosina on ollut 5–6 milj. tonnia.

Suomen sisävesillä tavaraliikennettä harjoitetaan vain Vuoksen vesistöalueella (Saimaalla).

Vuonna 2018 Saimaan kanavan tavaraliikenne oli kaikkiaan 1,3 milj. tonnia, josta ulkomaan osuus oli 1,2 ja kotimaan noin 0,1 milj. tonnia.

Sisävesiliikenteen osuus koko kotimaan alusliikenteen määrästä on noin 9 %.

Sisävesien matkustajamäärä oli 230 000 hlöä (2018).

Sisävesiliikenne osa liikennejärjestelmää

- Tavaraliikenteen kehityspotentiaalin pääpaino Saimaan kanavan ja Vuoksen vesistöalueella.
- Aluskanta vanhenee – esillä Saimaan kanavan sulkujen pidentäminen 11 metrillä, vedenpinnan nosto 10 cm:llä sekä liikennekauden pidentäminen.
- Syväväyläverkko pääsääntöisesti kohtuullisessa kunnossa.
- Selvitysten perusteella ei ole nähty edellytyksiä uusille tavaraliikenteen kanavahankkeille. Mahdolliset uudet hankkeet liittyvät matkailuun tai vapaa-ajan veneilyyn.
- Sisävesiliikenne osa liikennejärjestelmää – käsitellään osana valtakunnallista liikennejärjestelmäsuunnitelmaa.

Elinkaarirahoitusmalli (PPP)

- Soveltuu lähinnä suurten riskittömien kehittämishankkeiden (parhaiten uudishankkeiden) toteutusmalliksi.
- Mallin hyvät puolet
 - Mahdollisuus hankkeiden nopeampaan toteutukseen
 - palveluntuottaja ottaa vastuun toteutetun hankkeen toimivuudesta ja käytettävyydestä koko sopimusajaksi
 - Riskin hallinta ja se, että samalla rahoitetaan myös sopimuskauden pituinen ylläpito, joka varmistaa lopputuotteen laadun pitkäaikaisesti
- Mallin huonot puolet
 - Sitoo valtion varoja useaksi vuodeksi ja kaventaa mahdollisuuksia aloittaa uusia hankkeita
 - Rahoituksen korkeat kustannukset
 - Riskien määrittely
 - Monimutkainen sopimusmalli, tarjouksien vähyyys ja suuret tarjous- ja hankintakustannukset

Saimaan kanavan sulkujen uusiminen ja pidentäminen

Elinkaarirahoitusmallin soveltuvuudesta:

- Kanavahankkeeseen sisältyy erityisiä riskejä.
- Elinkaarimallilla toteutettaessa kustannukset suuremmat kuin talousarviorahoituksella
- Suunnittelu jo rahoitettu

Voitaisiin selvittää yhteisrahoituksen ja mahdollisesti myös käyttäjärahoituksen mahdollisuuksia.

Kiitos!